

Álgoálbmogiid árbevirolaš guovllut leat dávjá dakkár guovlluin gos lea stuorra biologalaš šláddjivuohta. Lea maiddái čájehuvvon ahte seamma guovlluin gos lea biologalaš šláddjivuohta, lea maid kultuvrralaš mánggabealatvuohta. Álgoálbmogiid identitehta čatnasage lundui, sihke vuoiñjalaččat, kultuvrralaččat ja ekonomalaččat.

Álgoálbmogiidda lea eatnamiin ja duovdagiin stuorra mearkkašupmi. Liikká masset eanet ahte eanet eatnamiid. Dát lea stuorimus sivvan dasa ahte eanaš guovlluin máilmmis álgoálbmogat sáhttet oalát jávkat álbmogin. Álgoálbmogiid stuorimus áittan lea ahte sii bákkus fárrehuvvojit ja šaddet guođđit árbevirolaš guovlluideaset. Dušše áibbas moatti riikkas leat álgoálbmogiid eananvuoigatvuođat dohkkehuvvon, muhto eai dáid riikkainge leat dát vuoigatvuođat duohta dilis ollašuvvon. Maiddá dakkár guovlluin gos álgoálbmogiin leat juridihkalaš vuoigatvuođat, leat áitagat nugo ovdamearkka dihte ruvkedoaimmat, vuovdečuollamat, buođđudeamit ja luonddusuodjalanguovllut.

ON-raportta statistihka čájeha ahte eamiálbmogiin lea duodalaš dilli, sihke industriijariikkain ja ovdáneaddji riikkain. Biebmováili, heajos dearvvašvuođafálaldagat ja luondduresurssaid nuoskkideapmi leat faktorat mat dagahit heajos dearvvašvuođadili eamiálbmogiidda miehtá máilmmi. Eamiálbmogiid gaskamearalaš eallináigi leat 20 jagi oanehit go eará álbmogiin.

Bargobihtát:

1. Čilge álgoálbmot-doahpaga.
2. Oza eanet dieđuid ILO-konvenšuvnna 169 birra. Mii dat lea, ja manin dat dehálaš lea álgoálbmogiidda?
3. Makkár hástalusat leat álgoálbmogiin dálá servodagas?
4. Geavat Interneahta ja media. Oza ovdamearkkaid iešguđet osiin máilmmis, gos eamiálbmogat rahčet suodjalit eatnamiiddis. Ráhkát dieđuid vuodul čállosa.

Vaikko álgoálbmogiin leat olu ovttaláganvuođat, de leat stuora erohusat maid. Leat stuorra erohusat eallindiliin. Olu álgoálbmogat ássat máilmmi geafimus riikkain, ja earát ges, nugo sámít, máilmmi riggámus riikkain.

Ovttastuvvon nášuvnnat (ON) almmuhii 2010:s raportta máilmmi álgoálbmogiid birra. Raporttas čájehuvvo ahte álgoálbmogiin lea heajut dilli go majoritehtaálbmogis geafivuoda, dearvvašvuođa ja vuoigatvuođaid ektui. Álgoálbmogat leat dušše 5 % máilmmi álbmogis, muhto máilmmi geafimusaid (mat leat árvvu mielde 900 miljovnna olbmo) searvvis okta

goalmmádasoassi gullá álgoálbmogiidda.

Raporta maddái deattuha ahte álgoálbmogat miehtá máilmmi vealahuvvojit, veagalváldojuvvojit ja ahte dain lea heajut eallindilli go majoritehtaálbmogis eanaš riikkain gos ássat.